



**FACTORS RELATED TO PREVENTIVE BEHAVIORS OF  
MOTHERS ON ACUTE DENGUE HAEMORRHAGIC FEVER  
IN PETCHABUN PROVINCE, THAILAND**

**POONSUK BUNSUAN**

**With compliments  
of**  
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT  
OF THE REQUIREMENTS FOR  
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE  
(PEDIATRIC NURSING)  
FACULTY OF GRADUATE STUDIES  
MAHIDOL UNIVERSITY**

**2002**

**ISBN 974-04-2697-2**

**COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

TH  
P822 f  
2002  
C.2

**FACTORS RELATED TO PREVENTIVE BEHAVIORS OF MOTHERS ON ACUTE DENGUE HAEMORRHAGIC FEVER IN PETCHABUN PROVINCE, THAILAND****POONSUK BUNSUAN 4337591 NSPN / M****M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)****THESIS ADVISOR : KAIMOOK WICHIENTHAROEN, Ed.D., RASHANEE SEEDA, M.Ed., SASITHORN WANNAPONG, M.S.****ABSTRACT**

This study was a descriptive research aiming to examine preventive behaviors on acute dengue haemorrhagic fever of mothers in Petchabun Province and the predictive power of factors related to preventive behaviors comprising belief about acute dengue haemorrhagic fever, age, education level, resources for the prevention of acute dengue haemorrhagic fever, family income and social support in the prevention of acute dengue haemorrhagic fever. The sample was comprised of 420 mothers with children aged 1 day to 14 years who took their children to receive medical care at Samyaek Health Center, Bungnamtao Health Center, Wangbarn Health Center, Borthai Health Center, Wangkhon Health Center and Chalermprakiat Health Center. Data were collected with questionnaires and were subsequently analyzed with descriptive statistics. The predictive power was calculated with the stepwise multiple regression analysis.

The results of this study show that mothers had overall preventive behaviors on acute dengue haemorrhagic fever at a fairly good level ( $M = 2.30$ ,  $SD = .50$ ). The performance of preventive behaviors in the aspects of prevention of mosquito bites and eradication of fully grown mosquitoes were at a good level ( $M = 2.68$ ,  $SD = .42$  and  $M = 2.60$ ,  $SD = .63$ ) and the performance in the aspect of the elimination of mosquito breeding sites and mosquito larvae was at a fairly good level ( $M = 2.17$ ,  $SD = .60$ ). Most subjects regularly conducted preventive behaviors but a minority of the sample never conducted any activities for the prevention of acute dengue haemorrhagic fever. Age, family income, resources for the prevention of acute dengue haemorrhagic fever and social support in the prevention of acute dengue haemorrhagic fever could predict preventive behaviors on acute dengue haemorrhagic fever by 59.60 percent at a statistically significant level.

Referring to the results of this study, nurses could have more roles in the promotion of preventive behaviors on acute dengue haemorrhagic fever of mothers in communities. Families and the communities should also participate and provide mothers with both mental and physical support in order to encourage preventive behaviors on acute dengue haemorrhagic fever, especially for young mothers and for those with low incomes.

**KEY WORDS : PREVENTIVE BEHAVIOR / MOTHER / ACUTE  
DENGUE HAEMORRHAGIC FEVER****104 P. ISBN 974-04-2697-2**

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของมารดาเด็ก ในจังหวัดเพชรบูรณ์  
(FACTORS RELATED TO PREVENTIVE BEHAVIORS OF MOTHERS ON ACUTE  
DENGUE HAEMORRHAGIC FEVER IN PETCHABUN PROVINCE).

พูนสุข บุญสวน 4337591 NSPN/M

พ.ม. (การพยาบาลเด็ก)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ไช้มุข วิเชียรเจริญ, กศ.ค. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร),  
รัชนี สีดา, ค.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา), ศศิธร วรรณพงษ์, วท.ม. (สรีรวิทยา)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของมารดาใน  
จังหวัดเพชรบูรณ์ และศึกษาอำนาจการทำนายพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกโดยมี ความเชื่อ อายุ ระดับ  
การศึกษา ทรัพยากร รายได้ของครอบครัว และการสนับสนุนทางสังคม เป็นตัวทำนาย กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาที่  
บุตรมีอายุตั้งแต่ วันถึง 14 ปี และพหุมาตรการตรวจสอบสุขภาพหรือตรวจรักษาโรคที่สถานอนามัย สามแยก, ปungน้ำเต้า,  
วังบาล, บ่อไทย, วังซอน และสถานอนามัยเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 420 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม  
วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา และหาอำนาจการทำนายโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่ามารดามีพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี  
( $M = 2.30$ ,  $SD = .50$ ) โดยพบว่าพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงไม่ให้ยุงลายกัดอยู่ในระดับดี ( $M = 2.68$ ,  $SD = .42$ ) พฤติ  
กรรมการทำลายยุงตัวแก่อยู่ในระดับดี ( $M = 2.60$ ,  $SD = .63$ ) และพฤติกรรมการกำจัดทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงและ  
ทำลายลูกน้ำยุงอยู่ในระดับค่อนข้างดี ( $M = 2.17$ ,  $SD = .60$ ) โดยพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกทุกข้อ  
มารดาส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นประจำ และมีมารดาส่วนน้อยไม่เคยปฏิบัติเลย อายุ รายได้ครอบครัว ทรัพยากร และ  
การสนับสนุนทางสังคม สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก ได้ร้อยละ 59.60 อย่างมีนัย  
สำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า พยาบาลควรเพิ่มบทบาทส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือด  
ออกของมารดาเด็กในชุมชน รวมทั้งสนับสนุนให้ครอบครัว ชุมชน มีส่วนร่วมช่วยเหลือมารดาทั้งด้านทรัพยากร  
และด้านจิตใจ โดยเฉพาะมารดาที่อายุน้อยและรายได้ครอบครัวต่ำ เพื่อส่งเสริมให้มารดามีพฤติกรรมการป้องกัน  
โรคไข้เลือดออก

104 หน้า . ISBN 974-04-2697-2